

NAGY PÁL

Kedves Tibor!

Te is beléptél hát a nyolcvan évesek klubjába. Nem gratulálok, nincs miért.

Mert nézzük csak.

A nyolcvanéves kor előnyei.

- A fiatalok metrón, autóbuszon átadják helyüket. Ettől mindig dühbe gurulok és nem fogadom el. Helytállok én még magamért! Tehát ez nem igazi előny, nem igazi nyereség. Inkább szégyen. Rám van írva, hogy öreg vagyok.
- A figyelmes tisztviselők azonnal felemelik a hangjukat, ha meglátnak. Süket az öreg, hadd hallja. A baj az, hogy – mint a legtöbb nyolcvanon felüli ember – én is süket vagyok. A franciák szemérmesen azt mondják rólunk: ils ont les oreilles dures... Dur, dur...
- Szemem romlik, járásom bizonytalan. Csinos nők kedvesen kötődnek velem; lehet, nincs veszély. Pedig még mocorog bennem valami, tudom, hogy az nem csak arra való...

A nyolcvanéves kor hátrányai.

Bele se fogok. Túl hosszú a lista.

Van még egy megoldás. A görögök gondoltak rá. Zeus Éosz kérésére Tithónoszt halhatatlanná tette. De Éosz, a hajnal istennője elfelejtett örök ifjúságot kérni a férjének. Tithónosz nem halt meg, csak megöregedett, s egyre jobban összeaszott a vénségtől – olvassuk a mitológiákban. Éosz egy kamrába zárta, ahol Tithónosz tücsökké változott, ciripelő hangja hallatszott csak ki a kamrából. A kappan hangja.

Minden érdemünk a múltban keresendő. A múlt század hatvanas-hetvenes éveiben, az avantgárd aranykorában, amikor a magyarországi magyar irodalom már-már összeroppant a politika, a hatalom súlya alatt, mi voltunk, a környező országokban élő néhány magyar íróval együtt, a magyar irodalom nagy nemzedéke. A tengeren túl kibontakozott az amerikai magyar irodalom (Arkánus), Európában a Magyar Műhely, az Új Symposion, az Echinox körül csoportosuló írók munkássága; ezek az írók rendkívül magas szinten, s általában a kortárs amerikai és európai modern irodalomba beágyazva művelték szakmájukat, hivatásukat. A magyar humanisták, a magyar modernisták hű fiai voltunk, s a tehetséggel sem volt semmi baj.

Ezt egyelőre csak mi mondogatjuk; az ellentábor eleinte leugatott bennünket, ma már ellenfeleink csak fejüket csóválják, s eljön az az idő is, amikor nem lesz értelme tagadni a tényeket.

Jó lenne, ha ezt még megérnénk.